

MIT-programma Tuinbouw & Uitgangsmaterialen (T&U), 2018

Er kan subsidie worden aangevraagd door het MKB voor MIT-projecten, MIT-haalbaarheidsstudies, MIT- R&D-samenwerkingsprojecten en MIT-kennisvouchers. TKI's kunnen subsidie aanvragen voor netwerkactiviteiten en innovatiemakelaars.

De aanvragen voor MIT-haalbaarheidsstudies, de MIT-R&D-samenwerkingsprojecten en de MIT-kennisvouchers, evenals de aanvraag voor netwerkactiviteiten en innovatiemakelaars door de TKI moeten passen binnen één van de vier volgende innovatiethema's van de topsectoragenda (deze zijn uitgewerkt in de Kennis- & Innovatieagenda 2018-2021 van de topsector T&U).

Thema 1. Duurzame plantaardige productie

Dit thema is gericht op de ontwikkeling van resistent en stressbestendig uitgangsmateriaal, een goede plantgezondheid en duurzame en weerbare productiesystemen. Binnen het thema worden twee bestaande programma's onderscheiden, daarnaast wordt een *cross-over* programma met Topsector Agri&Food ontwikkeld.

Binnen het programma *Better Plants for New Demands* is de ambitie om sneller, beter en meer *tailor made* rassen te ontwikkelen die voldoen aan alle eisen die de volgende schakels in de keten er nu en in de toekomst aan gaan stellen. Van deze rassen levert de sector uitgangsmateriaal dat vrij is van ziektekiemen, uniform kiemt en optimaal stuurbaar is.

Bij het programma *Het Nieuwe Doen in Plantgezondheid* inclusief *Fytosanitair Robuuste Ketens* is de ambitie de wereldwijd leidende positie van de Nederlandse land- en tuinbouw in uitgangsmateriaal en *speciality crops* te behouden en waar mogelijk te versterken. Producten moeten daarvoor van hoogwaardige geborgde fytosanitaire kwaliteit blijven en duurzaam worden geproduceerd. Op de lange termijn betekent dit een land- en tuinbouw die nagenoeg emissie- en residuvrij produceert in robuuste systemen met een sterk verminderde afhankelijkheid van chemische gewasbeschermingsmiddelen.

Binnen het *cross-over* project *Weerbare en robuuste productiesystemen* wordt samen met Topsector Agri&Food een programma ontwikkeld waarin gezonde en weerbare bodem, biodiversiteit, reductie en compensatie van emissies van gewasbeschermingsmiddelen, verhogen van resource-efficiency in de keten centraal staan.

Focuswoorden: resistent en stressbestendig uitgangsmateriaal, ecologisch houdbaar, gezonde bodem, plantgezondheid, biodivers.

Thema 2. Energie en water

Dit thema is gericht op energie- en waterefficiënte productie, in eerste instantie in de glastuinbouw. Er wordt verkend in hoeverre de openteelten (tuinbouw en akkerbouw) hierbij kunnen/willen aanhaken, onder andere vanuit de publiek-private samenwerking Teelt de grond uit. Binnen het thema worden twee programma's onderscheiden.

Het programma *Glastuinbouw Waterproof* wil in 2027 een nul-emissie bereiken van nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen naar water vanuit de glastuinbouw. Binnen het programma worden oplossingen ontwikkeld die bijdragen aan een circulaire glastuinbouw met focus op sluiten van kringlopen van water en mineralen, in samenhang met andere duurzaamheidsthema's. Een tweede aandachtspunt is klimaatadaptatie in de regio.

Energie en CO2: dit programma, ook bekend als Kas als Energiebron, richt zich op de ontwikkeling van een tuinbouwsector die uiterlijk in 2050, maar we ambiëren 2040, een volledig duurzame én economisch rendabele energiehuishouding heeft met (vrijwel) geen CO2-emissie.

Focuswoorden: energie- en waterefficiënte productie, klimaatadaptatie

Thema 3. Consument, markt en maatschappij

Dit thema richt zich op de volgende vragen:

1. Aan welke producten waar de tuinbouwketen in kan voorzien, hebben consument en maatschappij behoefte?
2. Hoe kan de tuinbouwketen in deze behoeften voorzien en daarmee bijdragen aan een economische sterke positie van bedrijven en sector?
3. Op welke wijze draagt de keten zorg voor kwaliteit, gezondheid, veiligheid en duurzaamheid van producten en hoe worden deze geborgd?
4. Op welke wijze levert de keten met het groen een bijdrage aan een gezonde leefomgeving (groen in en om woningen, bedrijven, scholen, ziekenhuizen, wijken en buurten)?

Focuswoorden: aankoop en consumptie van duurzame, veilige en gezonde producten, informatie en transparantie over producten en productiewijze, versterken consumentenvertrouwen, ontwikkeling (nieuwe) groene grondstoffen, schoon en efficiënt transport, verminderen voedselverspilling, duurzame verpakkingen.

Thema 4. High Tech en digitale transformatie

In dit thema staat de toepassing van technologie en de digitale transformatie van de T&U sector centraal. Het woord transformatie geeft aan dat het hierbij gaat om een fundamentele verandering van businessmodel, keten- en bedrijfsprocessen en de medewerkers door het toepassen en accepteren van technologische innovaties. Het thema heeft stevige relaties met de andere thema's en in principe dezelfde doelen: duurzame productie, gezonde en veilige producten en waardetoevoeging in de keten. Dit thema is daarmee doorsnijdend en integrerend. Vanuit dit thema wordt ook de link gelegd met de samenwerking met topsectoren HTSM, ICT en Agri&Food in het crossover programma *High Tech to Feed the World*.

Focuswoorden: ICT/Big Data, robots, sensoren, innovatieve materialen en andere technologieën die bijdragen aan versnelling van veredelingsprocessen (zoals fenotypering), robuust, klimaatlim, circulair produceren (Tuinbouw 4.0) en logistieke processen tot en met de consument.

Omdat samenwerking tussen bedrijven uit verschillende schakels van de keten in het verleden geleid heeft tot succesvolle markt- en keteninnovaties, moeten de projecten bovendien gericht zijn op markt- en keteninnovatie binnen een van bovenstaande thema's en op samenwerking van schakels

in de sierteelt-, groenten- en fruitketens of op samenwerking met bedrijven buiten de keten. De projecten moeten versterkend of verbeterend werken voor tenminste twee schakels van de keten. Ze moeten bijdragen aan het creëren van meer toevoegde waarde voor de keten of voor de consument. De markt- en consumentenoriëntatie van de sector wordt versterkt.

HighTech to Feed the World (HT2FtW)

De topsectoren Agri&Food, Tuinbouw&Uitgangsmaterialen en High-tech Systemen&Materialen werken in samenwerking met het team ICT nauw samen op het gebied van High Tech to Feed the World. Technologische ontwikkelingen op gebied van data-analyse ('big data'), robotisering, systeemarchitectuur en integratie maken agri & food en tuinbouw & uitgangsmaterialen, slimmer en preciezer. In deze sectoren kan meer op maat en gespecialiseerd worden behandeld en bewerkt. Hierdoor nemen welzijn van mens en dier, productkwaliteit, voedselveiligheid en productiviteit toe.

Naast *HighTech to Feed the World* staan voor 2018 verder uitwerking en concretisering van de *crossovers/samenwerkingsverbanden* met de topsectoren Water en Logistiek op de agenda.

Netwerk en valorisatieactiviteiten

Netwerk- en valorisatieactiviteiten dienen gericht te zijn op ondersteuning van het MKB en op de bovenstaande Innovatiethema's.

Topsector T&U werkt hieraan b.v. door:

Het organiseren van PPS-en voor onderzoek en ontwikkeling;

Kennis uit innovatieprojecten te verspreiden binnen de sector T&U;

Kennis uit andere sectoren toepasbaar te maken in de bedrijven binnen T&U (cross-overs op de bedrijfsvloer stimuleren);

Innovatieprojecten van samenwerkende MKB-ers te ondersteunen;

Beantwoording van kennisvragen t.b.v. vernieuwing producten, productieprocessen en diensten;

Ondernemers kennis laten maken met grensverleggende innovatieve ideeën.